

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **EOS KSI Slovensko, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Údernícka č. 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyňi **J. M.**, bývajúcej vo F., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, 2/ Občianske Združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom v Skalici, Petrovská č. 10, IČO: 42 264 154, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom v Chorvátskom Grobe, Námestie Josipa Andriča č. 1, **o zaplatenie 1 130,79 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9 Ro 289/2012, o dovolaní vedľajšieho účastníka 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 14. mája 2014, sp. zn. 17 Co 296/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, IČO: 42176778 je povinné zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 71,39 € na účet advokátskej kancelárie TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo okresný súd) platobným rozkazom z 23.8.2012, č. k. 9 Ro 289/2012-26 uložil odporkyňi, aby do 15 dní od jeho doručenia zaplatila navrhovateľovi 1.130,79 € spolu s úrokom z omeškania v sume 269,98 € s ročným úrokom 9 % zo sumy ročne zo sumy 149,37 € od 5.9.2006 do zaplatenia, s ročným úrokom z omeškania 9 % zo sumy 981,41 € od 30.9.2009 do zaplatenia, nahradil trovy

konania v sume 67,50 € a trovy právneho zastúpenia v sume 165,70 € právneho zástupcovi navrhovateľa.

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Važecká č. 13, IČO: 42 176 778 (ďalej len „HOOS“) podaním, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené 12.9.2012 oznámilo, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu.

HOOS podaním z 9.10.2012 podalo odpor proti vyššie označenému platobnému rozkazu.

Okresný súd uznesením z 5.3.2013, č. k. 9 Ro 289/2012-91 odpor vedľajšieho účastníka HOOS odmietol. V odôvodnení uznesenia opísal doterajší priebeh konania, citoval ustanovenia § 93 ods. 1 až 4 O.s.p., § 172 ods. 1 a 3 O.s.p. a § 201 O.s.p. a konštatoval, že O.s.p. neumožňuje vedľajšiemu účastníkovi, aby podal odpor proti platobnému rozkazu – túto možnosť má v zmysle § 172 ods. 1 O.s.p. len odporca.

Proti uvedenému uzneseniu podalo HOOS odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 14. mája 2014, sp. zn. 17 Co 296/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil; vedľajšiemu účastníkovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 46,22 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa. V odôvodnení podal charakteristiku právneho postavenia vedľajšieho účastníka, v rámci ktorej medziiným uviedol, že v súdnom spise sa nenachádza žiadne stanovisko odporcu vyjadrujúce súhlas s týmto odporom, z čoho vyplýva, že vedľajší účastník prekročil svoje postavenie v konaní a odpor ním podaný je potrebné hodnotiť ako odpor podaný neoprávnenou osobou. Okrem toho, z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že odpor sa doručuje odporcovi do vlastných rúk, a teda, aj keby vedľajší účastník na strane odporcu preukázal súhlas odporcu s odporom, bolo by ho potrebné hodnotiť ako podaný oneskorene“. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil (§ 219 O.s.p.). Dodal, že v prejednávanej veci v danom štádiu konania nie je dôvodný návrh HOOS, aby konanie bolo prerušené (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) a Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev aby bola položená prejudiciálna otázka, ktorú naformulovalo HOOS.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podalo HOOS dovolanie s odôvodnením, že mu v danom prípade bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) bolo porušené jeho právo na zákonný súd. Vyslovilo názor, že bolo oprávnené podať odpor proti platobnému rozkazu a že mu lehota na podanie odporu plynula nezávisle od toho, ako plynula odporcovi. Odporca sa k odporu vedľajšieho účastníka nevyjadril, túto okolnosť ale nebolo možné vykladať tak, že s podaním odporu nesúhlasí. Odvolací súd stanovisko odporcu vôbec nezisťoval. HOOS v dovolaní poukázalo na procesné postavenie vedľajšieho účastníka, na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) sp. zn. 1 Cdo 234/2004. Podľa dovolateľa je výklad ustanovenia § 174 ods. 2 O.s.p. neprípustne reštriktívny. Postup a rozhodnutie odvolacieho súdu sú v rozpore „s cieľmi Európskej únie pri zabezpečení vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa deklarovanej v čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ, ale aj v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ.“ Odmietnutím dovolateľovho odporu a potvrdením odmietajúceho uznesenia odvolacím súdom došlo teda k procesnej vade, ktorá v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladá prípustnosť dovolania. Vzhľadom na to HOOS navrhlo napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi súdov nižších stupňov, na ktorých spočívajú ich rozhodnutia vydané v tejto veci. Súdny správne vychádzali z toho, že právo podať odpor proti platobnému rozkazu má iba odporca; vedľajší účastník vystupujúci v konaní na strane odporcu toto právo nemá. Opačný názor, ktorý zastáva HOOS, by bol v praxi spojený so zásahom do rovnosti účastníkov konania, lebo odporca, ktorý sám odpor nepodal, by sa dodatočne mohol pripojiť k odporu podanému vedľajším účastníkom, v dôsledku čoho by z procesného hľadiska mal viac oprávnení, ako má navrhovateľ. K návrhu HOOS na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie navrhovateľ uviedol, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania, lebo z neho je vylúčené vnútroštátne právo a posúdenie toho, kto a v akej lehote je oprávnený podať odpor, je výlučne vecou vnútroštátnej právnej úpravy. Z týchto dôvodov navrhovateľ žiadal, aby dovolanie bolo zamietnuté a aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania.

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podalo HOOS, zastúpené advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) najskôr skúmal

bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie HOOS smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V danom prípade je dovoláním napadnuté uznesenie, ktoré nemá znaky uznesení uvedených v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania HOOS preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Dovolací súd ďalej skúmal (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.), či dovolanie HOOS nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania HOOS preto z týchto ustanovení nevyplýva.

HOOS v dovolaní namieta, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). O odňatie možnosti pred súdom konať ide v prípade takého procesne nesprávneho postupu súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Judikatúra už dospela k záveru, že o prípad odňatia

možnosti pred súdom konať ide tiež vtedy, keď odvolací súd odmietne odvolanie, i keď neboli dané procesné predpoklady pre tento postup (viď primerane R 23/1994). Obdobne možno za postup odnímajúci možnosť pred súdom konať označiť tiež odmietnutie odporu proti platobnému rozkazu v procesnej situácii, v ktorej pre taký procesný postup neboli dané zákonné predpoklady.

Odňatie možnosti pred súdom konať má podľa názoru HOOS spočívať v tom, že súd prvého stupňa odmietol jeho odpor proti platobnému rozkazu.

Dovolací súd pripomína, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie.

Najvyšší súd v uznesení z 28. októbra 2013, sp. zn. 1 Cdo 210/2012 vyslovil právny názor, podľa ktorého odpor proti platobnému rozkazu je riadny opravný prostriedok sui generis proti meritórnemu výroku platobného rozkazu. Na jeho podanie je z povahy veci subjektívne legitimovaný len odporca (žalovaný). Ustanovenie § 174 ods. 2 O.s.p. nemožno extenzívne vykladať v tom zmysle, že ak odporca (žalovaný) nepodá odpor v zákonom stanovenej lehote, môže ho podať vedľajší účastník. Ani prípadný včasný súhlas odporcu (žalovaného) na podanie odporu vedľajším účastníkom, nemôže preklenúť dikciu ustanovenia § 172 O.s.p., v zmysle ktorej je na podanie odporu subjektívne legitimovaný len odporca (žalovaný), teda nie vedľajší účastník. Na podstate tohto právneho názoru (že vedľajší účastník nie je oprávnený podať odpor proti platobnému rozkazu) sú založené aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu (viď napríklad uznesenia z 21. októbra 2013, sp. zn. 7 Cdo 135/2013, resp. z 30. októbra 2013, sp. zn. 6 Cdo 357/2012 a z 28. januára 2014, sp. zn. 4 Cdo 209/2013).

Na právnych záveroch, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom odseku, zotrúva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci a uzatvára, že HOOS nebolo v danom prípade oprávnené podať odpor proti platobnému rozkazu, preto odmietnutím odporu

(resp. potvrdením uznesenia odmietajúceho odpor) nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Na doplnenie a zároveň tiež k námietke dovolateľa, že vedľajší účastník, ktorým je združenie na ochranu spotrebiteľa, môže podať akýkoľvek opravný prostriedok vždy, keď sleduje „naplnenie vysokých cieľov politiky EÚ pri ochrane spotrebiteľov a súd ex offo kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok vôbec neuskutočnil“, dovolací súd uvádza, že Súdny dvor Európskej únie v rozsudku z 27. februára 2014 sp. zn. C 470/12 dospel k názoru, že vnútroštátna úprava neumožňujúca HOOS vstup do (exekučného) konania, nie je v rozpore s právom Európskej únie. I keď v uvedenom prípade išlo o vstup HOOS do exekučného konania, sú viaceré závery vyjadrené v tomto rozsudku použiteľné aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd preto poukazuje na to, že v bodoch 45. a 46 uvedeného rozsudku Súdny dvor konštatoval nasledovné: „Ani smernica 93/13, ani po nej nasledujúce smernice, ktoré dopĺňajú právnu úpravu ochrany spotrebiteľov, neobsahujú ustanovenia o úlohe, ktorá môže alebo musí byť priznaná združeniam na ochranu spotrebiteľov v rámci individuálnych sporov týkajúcich sa spotrebiteľa. Smernica 93/13 teda neupravuje otázku, či také združenia majú mať právo stať sa vedľajšími účastníkmi konania na podporu spotrebiteľov v rámci takých individuálnych sporov. Z toho vyplýva, že v prípade neexistencie právnej úpravy Únie, pokiaľ ide o možnosť združení na ochranu spotrebiteľov stať sa vedľajšími účastníkmi konania v individuálnych sporoch týkajúcich sa spotrebiteľov, vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu prináleží, aby na základe zásady procesnej autonómie také pravidlá zaviedol, avšak pod podmienkou, že nesmú byť menej priaznivé než pravidlá, ktoré upravujú obdobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právo Únie (zásada efektivity)“. V bodoch 53. až 56. predmetný rozsudok ďalej uviedol, že hoci smernica „vyžaduje v sporoch, ktoré sa týkajú predajcu alebo dodávateľa a spotrebiteľa, aktívny postup vnútroštátneho súdu rozhodujúceho v týchto sporoch, ktorý je nezávislý od zmluvných strán, v každom prípade nemožno tvrdiť, že odmietnutie pripustiť vstup združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na podporu spotrebiteľa predstavuje porušenie práva tohto spotrebiteľa na účinný prostriedok nápravy pred súdom tak, ako to zakotvuje uvedený článok (pozn.: čl. 47 Charty základných práv Európskej únie). Okrem toho vedľajšie účasti združenia na ochranu spotrebiteľov nemožno stavať na rovnakú úroveň ako právnu pomoc poskytovanú v určitých prípadoch

podľa tohto článku osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky. Pokiaľ ide o možnosť združenia na ochranu spotrebiteľov dovoľávať sa v tomto kontexte uvedeného článku, je potrebné konštatovať, že odmietnutie pripustiť toto vedľajšie účastníctvo v konaní týkajúcom sa spotrebiteľa neovplyvňuje právo uvedeného združenia na účinný prostriedok nápravy na obranu práv, ktoré sú mu priznané ako združeniu tohto typu, spočívajúcich najmä v jeho práve na kolektívnu žalobu, ktoré má podľa článku 7 ods. 2 smernice 93/13. Navyše treba dodať, že podľa predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy môže združenie priamo zastupovať takého spotrebiteľa vo všetkých konaniach vrátane exekúcie na základe plnomocenstva udeleného spotrebiteľom“.

HOOS v spojení s argumentáciou, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. naznačuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné.

Podľa názoru dovolacieho súdu je však takáto námietka dovolateľa neopodstatnená, keďže odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia spĺňa požiadavky riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 167 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p.

K námietke HOOS, že odvolací súd v danom prípade nekonal ako súd zákonný (podľa obsahu by v tejto časti dovolania mohlo ísť o námietku vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že nesprávne obsadeným súdom je súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Súd nie je správne obsadený, ak vo veci nerozhoduje zákonný sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a je určený rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prerokovávanej veci (porovnaj IV. ÚS 64/02). Ak sa na konaní pred vnútroštátnym súdom nepodielal svojím výkladom práva spoločenstva komunitárny sudca, hoci ten výklad bol nevyhnutný na rozhodnutie vo veci samej, potom vnútroštátny súd bol v tejto časti konania pred ním nesprávne obsadený (viď IV. ÚS 206/08).

Pri formulovaní dôvodov dovolania vychádzalo HOOS v podstatnej miere z rozhodnutia najvyššieho súdu z 27. augusta 2012 sp. zn. 2 Obdo 27/2012, ktoré bolo vydané v inej veci. Dovolací súd poukazuje na záverečnú časť odôvodnenia predmetného rozhodnutia, v ktorej sa uvádza, že „v danej veci nevznikla potreba stanoviť hranice

aplikovateľnosti úniového práva, nakoľko právna úprava vnútroštátneho slovenského práva dostatočným spôsobom v danej veci umožňuje aplikáciu predmetnej smernice“.

K predmetnej námietke treba dodať, že ak súd v priebehu konania nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ ani § 237 písm. g/ O.s.p. (R 61/2013). V preskúmvanej veci odvolací súd bez toho, aby dospel k názoru o potrebe aplikácie komunitárneho práva, aplikoval iba procesné vnútroštátne normy. Dovolací súd preto uzatvára, že dovolacia námietka HOOS o vade konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. je neopodstatnená.

Z dôvodov vyššie uvedených najvyšší súd dovolanie HOOS, prípustnosť ktorého nevyplýva z § 239 O.s.p. ani § 237 O.s.p., odmietol ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní (procesne) úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti HOOS, ktoré úspech nemalo (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd priznal navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k dovolaniu v sume 83,34 € [tarifná odmena 61,41 € (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) + režijný paušál 8,04 € (§ 16 ods. 3 tejto vyhlášky) + 13,89 € (20 % DPH v zmysle § 18 ods. 3 tejto vyhlášky)].

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2014

JUDr. Eubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová